

Tartalomjegyzék

- 1 Laurent-sor
- 2 Izolált szingularitások osztályozása
  - ◆ 2.1 Megszüntethető szingularitás
  - ◆ 2.2 Pólusszingularitás
- 3 Szeparábilis differenciálegyenlet
- 4 Házi feladatok

Laurent-sor

1. Feladat Igazoljuk, hogy ha $\sum c_n(z - z_0)^n$ hatványsornak a z_0 -ban izolált szingularitása van, másol reguláris, akkor

$$\oint_G \sum_{n=-\infty}^{+\infty} c_n(z - z_0)^n dz = 2\pi i c_{-1}$$

Mo. Ugyanis,

$$\begin{aligned} \oint_G \sum_{n=-\infty}^{+\infty} c_n(z - z_0)^n dz &= \sum_{n=-\infty}^{+\infty} \oint_G c_n(z - z_0)^n dz = \\ &= \oint_G c_{-1}(z - z_0)^{-1} dz = 2\pi i c_{-1} \end{aligned}$$

mert a primitív függvénnyel rendelkező tagok integráljai nullák.

$$\operatorname{Res}_{z_0} f = c_{-1}$$

2. Feladat. Állítsuk elő a $3/2$ i számot

$$\frac{i}{(z+i)(z+2i)} \text{ -t a } 0 \text{ körül}$$

Mo.

$$\frac{i}{(z+i)(z+2i)} = \frac{1}{z+i} - \frac{1}{z+2i} =$$

Izolált szingularitások osztályozása

Ha az f a $\dot{B}_\delta(z_0)$ -n reguláris, de a z_0 -ban nem, akkor itt izolált szingularitása van. Ilyen az $1/z$ a 0 -ban és nem ilyen a $1/\sin(1/z)$ a 0 - körül.

Az izolált szingularitások osztályozatók a Laurent-sora tagjai szerint.

Megszüntethet? szingularitás

Ha a Laurent sor f^rrésze eltűnik, akkor a függvény regulárisra tehető.

3. Feladat Milyen szingularitása van a 0-ban, mennyi ott a reziduuma, mennyi a körintegrálja a 0 körüli egységkörön?

$$\oint_{|z|=1} \frac{z^2}{1 - \cos z} dz = ?$$

Mo. Megnézzük az értelmezési tartományt!

$$\begin{aligned} 1 - \cos z &= 0, \cos z = 1, \\ \frac{e^{iz} + e^{-iz}}{2} &= 1 \\ e^{2iz} - 2e^{iz} + 1 &= 0 \\ (e^{iz} - 1)^2 &= 0 \\ e^{iz} &= 1 \\ iz &= k2\pi i, z = 2\pi k \end{aligned}$$

Tehát a kör lapon értelmes kivéve a 0-t, ahol viszont korlátos egy környezetben:

$$\lim_{z \rightarrow 0} \frac{1 - \cos z}{z^2} = \frac{1}{2}$$

A maradék kompakon folytonos, így korlátos, tehát az előző tétel értelmében körintegrálja eltűnik, a reziduuma 0, a szakadása megszüntethető.

Pólusszingularitás

Ha a Laurent-sorban az első nemnulla tag az $1/z^n$ -hez tartozó, akkor ott a függvénynek n-edrendű pólusa van.

Persze ekkor $f(z)z^n$ már reguláris.

4. Feladat Milyen a szingularitása, mennyi a reziduuma, mennyi a körintegrálja az egységkörön a 0-ban?

$$\begin{aligned} &\frac{\sin z^3}{z^{1820}} \\ \text{a) } & \\ &\frac{1}{\sin 2z} \\ \text{b) } & \end{aligned}$$

Mo.

$$\text{a) } \frac{\sin z^3}{z^{1816}} = \frac{\sin z^3}{z^3} \frac{1}{z^{1813}}$$

A sorból:

$$\frac{1}{z^{1816}} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n z^{6n+3}}{(2n+1)!} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n z^{6n-1813}}{(2n+1)!}$$

b) Tudjuk,

$$\lim_{z \rightarrow 0} \frac{\sin 2z}{z} = 2$$

emiatt $zf(z)$ már reguláris, ezért a Laurent-sorában a f részben egyedül a c_{-1} -hez tartozó tag van.

$$\begin{aligned} \frac{1}{\sin 2z} &= c_{-1} \frac{1}{z} + c_0 + c_1 z + \dots \\ \frac{1}{2z - \frac{1}{6}(2z)^3 + \dots} &= c_{-1} \frac{1}{z} + c_0 + c_1 z + \dots \\ 1 &= (2z - \frac{1}{6}(2z)^3 + \dots)(c_{-1} \frac{1}{z} + c_0 + c_1 z + \dots) \\ 1 &= 2c_{-1}, \quad c_{-1} = \frac{1}{2} \\ \oint_{|z|=1} \frac{1}{\sin 2z} dz &= \pi i \end{aligned}$$

Szeparábilis differenciálegyenlet

5. Feladat Igazoljuk, hogy az alábbi differenciálegyenletnek minden $(x_0, y_0) \in \mathbf{R} \times \mathbf{R}$ -re van az $y(x_0) = y_0$ -at kielégítő egyértelmű megoldása:

$$y' = \frac{\sin x}{\operatorname{ch} y}$$

6. Feladat. Ellenőrizzük, hogy fennáll-e a Pickard--Lindelöf- és a Cauchy--Peano-tétel feltételei ill. adjuk meg, hány megoldása van a $y(0)=0$ kezdeti érték mellett az

$$y' = \frac{1}{\sqrt{|y|+1}}$$

egyenletnek.

7. Feladat. Ellenőrizzük, hogy fennáll-e a Pickard--Lindelöf- és a Cauchy--Peano-tétel feltételei ill. adjuk meg, hány megoldása van a $y(0)=0$ kezdeti érték mellett az

$$y' = x^4 \cos^2 y$$

egyenletnek.

Házi feladatok

1. Írja fel az $f(z) = \frac{z^2}{z + 2i}$ függvény azon 0 körüli Laurent-sorát, mely el?állítja az 1-et! Azt is adjuk meg, mely a -3-t állítja el?!
2. Írja fel az $f(z) = \frac{1}{1 + z^2}$ függvény 1 körüli összes Laurent-sorát!
3. Számítsa ki az $f(z) = \frac{e^z - 1}{\sin z}$ függvény 0 középpontú egységsugarú körre vett integrálját és a szakadás jellegét határozza meg.
4. Milyen szakadása van az $f(z) = \frac{\cos z}{\sin^2 z}$ függvénynek a 0-ban és mennyi az integrálja a 0 középpontú egységkörre?
5. $z^3 e^{\frac{1}{z^2}}$ szakadásának jellege, reziduuma és integrálja?